
BERLİN'DE AFD KRİZİ, MERKEL DEVREDE

06.02.2020

Deutsche Welle (6 Şubat 2020)

Almanyanın doğu eyaletlerinden olan Thüringen'de dün yeni başbakanın sağ popülist ve İslam düşmanı Almanya için Alternatif (AfD) partisinin desteğiyle belirlenmesi Alman siyasetinde tartışmalara neden oldu. Berlin'de koalisyon ortaklarını harekete geçiren gelişmede Almanya Başbakanı Angela Merkel de devreye girdi ve seçim sonucunun geri alınmasını istedi. Afrikada resmi gezide bulunan Başbakan Angela Merkel ise konuyla ilgili bugün yaptığı açıklamada, Hür Demokrat Parti'nin (FDP) adayı Thomas Kemmerichin AfD'nin oylarıyla başbakan seçilmesinin kesinlikle affedilir bir durum olmadığını söyleyerek bundan geri dönülmesini talep etti. Seçimi "Demokrasi için kötü bir gün" diye de niteleyen Merkel, böylece erken seçim talebinde bulunanların yanında yer aldı.

Merkel'in partisi Hristiyan Demokrat Birlik (CDU) lideri ve Savunma Bakanı Annegret Kramp-Karrenbauer de dünkü seçim öncesi sadece kendi parti teşkilatını değil, başbakan seçilen Thomas Kemmerich'in partisi FDP'yi de uyardığını açıkladı.

Federal hükümet çatırdıyor

Alman hükümetini oluşturan koalisyonun en küçük ortağı Hristiyan Sosyal Birlik (CSU) lideri Markus Söderden de sert bir tepki geldi. Söder, yaşananların "kabul edilmesi imkansız bir tabu yıkılması" olduğunu söyleyerek eleştirdi.

Alman hükümetinin diğer ortağı Sosyal Demokrat Partili (SPD) Başbakan Vekili ve Maliye Bakanı Olaf Scholz da Thüringen'de olanların eyalet sınırlarını aştığını belirtip ortakları CDUnun federal teşkilatına yönelik ciddi şüpheleri ortaya çıkardığını söyledi. Almanya'da federal düzeyde hükümette çatırdamaya neden olan Thüringen'deki gelişme üzerine federal hükümetin ortakları Cumartesi günü acil olarak toplanacak ve izleyecekleri tutumları belirleyecek.

Thüringen'de ne oldu?

Thüringen eyaletinde Ekim ayı sonunda yapılan eyalet parlamentosu seçimlerinin ardından bir çoğunluk hükümet kurulamayınca, halen Başbakan olan Sol Partili Bodo Ramelow, Sosyal Demokrat Parti (SPD) ve Yeşiller ile birlikte bir azınlık hükümeti üzerinde uzlaşma sağlamış, dün de mecliste başbakanlık seçimine favori olarak girmişti. Rameolowun, ilk iki turda çoğunluğu sağlayamayamasa da teamüller gereği üçüncü turda salt çoğunluğu alarak seçileceğinden yola

çıkılıyordu, ancak öyle olmadı. Karşısına çıkan, Thüringen Parlamentosu'nun en küçük grubunu oluşturan Hür Demokrat Parti'nin (FDP) adayı Thomas Kemmerich, bir oy farkı ile başbakan seçildi.

Kemmerich'in seçilmesi, göç ve İslam karşıtı AfD'nin oylarıyla mümkün oldu. AfD'nin kendisi de başbakan adayı çıkarsa da sağcı popülistler, kendi adayını değil, FDPnin adayını seçerek hem Sol Parti liderliğinde kurulacak azınlık hükümetini engellemiş oldu, hem de federal düzeyde hükümette olan Hristiyan Birlik ile SPD koalisyonunu bölmeyi başardı. Zira şimdiye kadar Almanyada kitle partileri ile muhalefet partilerinin temel prensibi, sağcı popülist, İslam karşıtı AfD ile aktif veya pasif biçimde işbirliğine girmemektir. Ancak Thüringen seçimlerinde bu prensip çiğnenmiş oldu. Orada üçüncü güç olmayı başaran, Başbakan Angela Merkelin partisi Hristiyan Demokrat Birlik (CDU), AfD ile ortak hareket ederek federal teşkilatının tavsiyesini de çiğnemiş oldu.

AfDnin Thüringen teşkilatı en radikal olanı

Başbakan seçilen FDP ve onu seçtiren sağcı popülist parti AfD dışında Almanya'da hakim olan genel kanı erken seçimlere gidilmesi yönünde. Olayın bu kadar çok tartışma yaratmasının başlıca nedeniyse AfD'nin Thüringen teşkilatının partinin en sağcı kanadı olması. AfDnin Thüringen lideri Björn Höcke, pek çok siyasi partili politikacı tarafından "Nazi" olarak niteleniyor ve çünkü olağanüstü gelişmeyi de bilinçli planladığından yola çıkılıyor.

Dünya seçimlere favori olarak giden Sol Parti'li Başbakan Bodo Ramelow, olanları 1930 ile karşılaştırdı. 2 Şubat 1930 yılında Adolf Hitlerin "En büyük zaferi Thüringen'de elde etmiştik. Orada gidişata yön veren parti bizim" sözleriyle başlayan Twitter paylaşımıyla Ramelow böylece AfD'yi Hitler'in partisiyle bir tutmuş oldu.

Yahudi ve Müslüman cemaatlerinde endişe

Thüringen'de olanlar Almanya'daki Yahudi ve Müslüman cemaatleri ile Türkiye kökenli sivil toplum kuruluşları tarafından da tepkiyle karşılandı. Sağcı popülistlerin gidişata bu kadar yön vermesinin Almanya'daki diğer eyaletlere ve federal düzeydeki politikalara sıçraması, diğer partilerin de sağcı söylemleri sahiplenerek bunu yaygın hale getirmesinden endişeleniliyor.

dpa/ETO,HS

© Deutsche Welle Türkçe

Kaynak/Source: